

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Nederlandse Taal en Cultuur van de Universiteit Leiden**

Gegevens

datum	Naam instelling	: Universiteit Leiden
30 juni 2014	Naam opleiding	: wo-bachelor Nederlandse Taal en Cultuur (180 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 7 februari 2014
Definitief besluit	Variante opleiding	: voltijd
accreditatie wo-bachelor	Afstudeerrichtingen	: Oudere Nederlandse Letterkunde
Nederlandse Taal en Cultuur		Moderne Nederlandse Letterkunde
van de Universiteit Leiden		Nederlandse Taalkunde
(002737)		Taalbeheersing van het Nederlands
uw kenmerk	Locatie opleiding	: Leiden
	Datum goedkeuren	
ons kenmerk	panel	: 18 september 2012
NVAO/20142181/SL	Datum locatiebezoeken	: 10 – 12 juni 2013
bijlagen	Datum visitatierapport	: 6 januari 2014
3	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 2 juli 2013

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel over de opleidingen taal en Letterkunde van de Universiteit Leiden. Het panel heeft meerdere opleidingen gezamenlijk beoordeeld.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Standaard 1: Beoogde eindtermen

De bacheloropleiding Nederlandse taal en cultuur beoogt studenten tot een zodanig niveau op te leiden dat ze zich verder kunnen specialiseren in een masteropleiding of een functie op de arbeidsmarkt kunnen vervullen waar hun kennis van de Nederlandse taal en cultuur nuttig of nodig is. De eindtermen geven weer welke kennis van de Nederlandse taal- en letterkunde en de Nederlandse taalbeheersing en welke algemene academische

Inlichtingen

Pagina 2 van 7 vaardigheden de afgestudeerde dient te beheersen. De opleiding heeft ervoor gekozen de neerlandistiek te beschouwen als een samenhangend multidisciplinair kennisdomein waarin de letterkunde, taalkunde en taalbeheersing gezamenlijk bijdragen aan een integraal inzicht in de Nederlandse taal en cultuur. Daarbij benadrukt de opleiding de historische dimensie. De vorige visitatiecommissie noemde de eindtermen 'traditioneel georiënteerd'; de opleiding kiest ervoor in de eindtermen zowel deze oriëntatie als actuele vereisten te verwerken. De commissie stelt vast dat de eindtermen gebaseerd zijn op een heldere profilering en aan internationale maatstaven voor een academische bacheloropleiding voldoen.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De bacheloropleiding Nederlandse taal en cultuur omvat drie studiejaar van elk 60 EC. Het programma is opgebouwd aan de hand van vijf leerlijnen: oudere letterkunde, moderne letterkunde, historische taalkunde, moderne taalkunde en taalbeheersing. Een aantal cursussen hoort bij meer dan één leerlijn, wat volgens de opleiding zorgt voor inhoudelijke samenhang tussen de leerlijnen. In de eerste twee jaar zijn alle cursussen verplichte studieonderdelen (110 EC) of gebonden keuzevakken (10 EC). In het derde jaar volgen de studenten de cursus Wetenschapsfilosofie, besteden ze 15 EC aan een literatuurtentamen en twee accentmodules (gebonden keuzevakken) en hebben ze 30 EC keuzeruimte. Het eindwerkstuk (10 EC) wordt geschreven over een onderwerp binnen de gekozen specialisatie (oudere letterkunde, moderne letterkunde, taalkunde of taalbeheersing). De commissie vindt dat het programma helder opgebouwd is.

Alle studenten volgen de inleiding in de literatuurwetenschap in het eerste jaar en de cursus Wetenschapsfilosofie in het derde jaar. Dit zijn cursussen van elk 5 EC uit het facultaire kerncurriculum. De commissie adviseert de cursus Wetenschapsfilosofie in het tweede jaar te programmeren. Door de invulling van de 30 EC keuzeruimte met een minor of een stage kunnen studenten zich voorbereiden op een bepaalde masteropleiding of positie op de arbeidsmarkt. Studenten maken nauwelijks tot geen gebruik van de mogelijkheid een periode in het buitenland te studeren. De commissie is van oordeel dat de opleiding de studenten hierin meer dient te stimuleren.

Studenten leren volgens de kritische reflectie in de loop van de opleiding steeds zelfstandiger te werken. In de eerste twee jaar zijn de werkvormen een combinatie van hoor- en werkcolleges. De academische vaardigheden zijn verweven in de inhoudelijke cursussen. Daarnaast zijn er aparte cursussen voor schriftelijke en mondelinge presentatievaardigheden. Doordat de studenten voor de opdrachten hun eigen materiaal moeten verzamelen werken ze toe naar de onderzoeksvaardigheden en de zelfstandigheid die voor het eindwerkstuk worden verwacht. De docenten brengen volgens informatie van de opleiding actuele onderzoeksresultaten van zichzelf en anderen in bij hun onderwijs. Bij de specialisaties taalbeheersing en wordt geëxperimenteerd om studenten bij de voorbereiding van hun bacheloreindwerkstuk in groepjes om ervaringen uit te wisselen. De commissie adviseert deze praktijk uit te breiden naar de andere specialisaties.

De commissie heeft vastgesteld dat er voldoende docenten zijn voor de opleiding Nederlandse taal en cultuur. Vrijwel alle stafleden zijn gepromoveerd en verbonden aan een onderzoeksschool. Volgens een opgave die de commissie van de faculteit ontving, heeft geen van de docenten de Basiskwalificatie Onderwijs (BKO) behaald. Hier is volgens de commissie een inhaalslag nodig. De onderwijsbelasting van de docenten is in de ogen van de commissie hoog. De studenten gaven in het gesprek aan dat ze zich goed begeleid voelen en dat de docenten deskundig en goed benaderbaar zijn.

Pagina 3 van 7 De instroom is de laatste jaren geleidelijk gestegen tot ongeveer zestig studenten.

Ongeveer veertig procent van de studenten valt uit, meestal in het eerste jaar.

Van de herinschrijvers haalt ruim zeventig procent na vier jaar het bachelordiploma. De commissie waardeert het hoge bachelorrendement, maar vindt de uitval in het eerste jaar hoog. De opleiding heeft hier geen verklaring voor gegeven. De studiebelasting is volgens de studenten niet te hoog en er zijn geen specifieke struikelvakken. De commissie adviseert de opleiding nader onderzoek te doen naar de oorzaken van de hoge uitval.

Bij de studiebegeleiding speelt vooral de studietoetscoördinator een belangrijke rol. De studenten zijn te spreken over de faciliteiten (bibliotheek, elektronische leeromgeving en studieplekken) en de begeleiding.

De commissie stelt vast dat de opleidingscommissie (oc) naar behoren functioneert. De oc is verantwoordelijk voor drie opleidingen: de bacheloropleiding Nederlandse taal en cultuur, de bacheloropleiding Nederlandkunde en de masteropleiding Neerlandistiek. Hierdoor is afstemming tussen de drie opleidingen mogelijk. De oc houdt zich vooral bezig met de cursusevaluaties. De evaluaties worden uitgevoerd aan de hand van formulieren die door het ICLON (Interfacultair Centrum voor Lerarenopleiding, Onderwijsontwikkeling en Nascholing) zijn ontwikkeld. Daarover zijn studenten en docenten tevreden. De aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie zijn opgepakt.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindtermen

De commissie heeft vastgesteld dat de toetsen van de opleiding Nederlandse taal en cultuur aan de toetstechnische eisen voldoen en valide en betrouwbaar zijn. In het eerste jaar worden de studenten vrijwel alleen aan de hand van schriftelijke examens getoetst. Pas daarna worden studenten ook meer beoordeeld op werkstukken. De regelingen rondom de toetsen zijn helder. Alle werkstukken worden gecheckt op plagiaat via SafeAssign.

De examencommissie heeft haar rol voortvarend opgepakt en werkt systematisch aan de kwaliteit van de toetsing. De examencommissie controleert steekproefsgewijs achteraf de toetsen en de eindwerkstukken en de beoordelingen die eraan gegeven zijn. Er is een beoordelingsformulier uitgewerkt voor het bacheloreindwerkstuk. De commissie adviseert de gegeven oordelen hierin meer uit te werken dan nu het geval is.

Op basis van de beoordeelde eindwerkstukken concludeert de commissie dat de studenten het beoogde niveau van een academische bacheloropleiding behalen. De eindwerkstukken voldoen aan de eisen van een wetenschappelijke rapportage. De beoordelingen van de commissie komen overeen met die van de docenten.

Na hun bacheloropleiding gaan de meeste studenten door met een masteropleiding. Meestal kiezen ze voor de masteropleiding Neerlandistiek in Leiden. Voor zover de commissie kan overzien komen de bachelorgediplomeerden goed terecht.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, met name over de nodige inhaalslag bij het behalen van de BKO.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit Leiden te Leiden in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 2 juni 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 23 juni 2014 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit. Dit heeft geleid tot aanvulling van de feitelijke gegevens in bijlage 2.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Nederlandse Taal en Cultuur (180 ECTS; variant: voltijd; locatie: Leiden) van de Universiteit Leiden te Leiden. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Oudere Nederlandse Letterkunde; Moderne Nederlandse Letterkunde; Nederlandse Taalkunde; Taalbeheersing van het Nederlands. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2020.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ann Demeulemeester', written over a horizontal line.

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

TABELLEN WO-BACHELOR NEDERLANDSE TAAL EN CULTUUR

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar.

Cohortomvang	35	39	40	38	38	27	36
Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uitval na 1jr	37%	38%	35%	34%	21%	19%	19%
Uitval na 2jr	37%	41%	45%	34%	24%	30%	
Uitval na 3jr	37%	41%	45%	34%	26%		

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom).

Cohortomvang herinschr.	22	24	26	25	30
Cohort	2006	2007	2008	2009	2010
Rendement na 3 jaar	27%	42%	31%	36%	27%
Rendement na 4 jaar	73%	75%	54%	80%	
Rendement na 5 jaar	91%	88%	58%		
Rendement na 6 jaar	95%	92%			
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	95%				

Tabel 3: Rendement (totale instroom).

Cohortomvang herinschr.	27	34	32	39	39
Cohort	2006	2007	2008	2009	2010
Rendement na 3 jaar	30%	41%	28%	31%	26%
Rendement na 4 jaar	74%	71%	53%	64%	
Rendement na 5 jaar	93%	79%	59%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	96%	85%			
	96%				

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO
Percentage	100%	87,5%	75%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	16:1
-------	------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	14.5	12.5	10

- Prof. dr. Theo D'haen, hoogleraar in de Engelse, Amerikaanse en Vergelijkende Literatuurwetenschap aan de Faculteit der Letteren van de Katholieke Universiteit Leuven (2002 - heden);
- Dr. Elisabeth van der Linden, universitair hoofddocent Frans en Roomeens aan de Universiteit van Amsterdam (1979-2009);
- Prof. dr. Achim Hermann Hölter, hoogleraar Vergelijkende Literatuurwetenschappen aan de Universiteit van Wenen (2009 – heden);
- Prof. dr. Hub Hermans, hoogleraar moderne Romaanse Letterkunde en cultuurkunde aan de Rijksuniversiteit Groningen (1990 – heden);
- Prof. dr. Peter Jan Schellens, (emeritus) hoogleraar Taalbeheersing aan de Radboud Universiteit Nijmegen (2004-2013);
- Yara Kaas BA, masterstudent Comparative Literature aan de Universiteit Utrecht (2011– heden);

Het panel werd ondersteund door dr. Marianne van der Weiden en Terry Versepunt MSc, secretarissen (gecertificeerd).